

ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਿਸ ਨੂੰ?

ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਮੁੰਬਈ ਤੇ ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਹਮਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕ ਇਹ ਸੁਆਲ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੌਣ ਜਿੱਮੇਵਾਰ ਹੈ? ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਚਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਲਈ ਜ਼ਿੱਮੇਵਾਰ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛੋਕੜ ਤੇ ਹੋਣਾ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਵੀ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਤਿਨ ਤਰਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਸਾਮੁਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ। ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਮੁੰਬਈ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਈ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦ ਅਖੌਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਰਦੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਪਰ ਕਈ ਬਾਰ ਉਹ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਖੁਫੀਆ ਅਜੰਸੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਅਜੰਸੀ ਆਈ ਐਸ ਆਈ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਆਈ ਐਸ ਆਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਅਮਰੀਕਨ ਖੁਫੀਆ ਜੰਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਹਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਆਈ ਐਸ ਆਈ ਦੀ ਹਰਕਤਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਅਮਰੀਕਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਵਿਚ ਐਨੇ ਰਾਉਰ ਪਾਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਈ ਐਸ ਆਈ ਦੀ ਹਰਕਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾਂ ਲੱਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਕਈ ਟੋਲੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤੇ ਸੀ।

ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਫੌਜ, ਪੁਲੀਸ, ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ, ਭੇਨ ਤੋੜ ਅਤੇ ਦਹਿਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਇਗਾਕ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਨ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਇਰਾਕੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲੋਗਾਮ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ, ਨਾਗਾਲੈਂਡ, ਮੀਜ਼ਰਾਮ, ਗੁਜਰਾਤ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਪੁਲੀਸ, ਨੀਮ ਫੌਜ, ਫੌਜ ਅਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਵਲੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲੋਗਾਮ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਤੀਸਰੇ ਤਰਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮੁਫ਼ਾਦ ਲਈ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਢਾਕਾ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਹਰ ਮਲਮਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅੰਗੂਠਾ ਵੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਪੜਾ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਮਲਮਲ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਚਿਲੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਨ ਕੰਪਨੀ ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਵਲੋਂ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਵੀ ਇਸਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਭੋਪਾਲ ਵਿਖੇ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਵਲੋਂ ਮੌਤ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਵੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਤਰਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦੇ ਸਿਕਾਰ ਅਕਸਰ ਆਮ ਲੋਕ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਦਾਰੇ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਵਰਤ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਸੱਤ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਤੰਬਰ 11, 2001 ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਬਾਦ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਮੁਅਕਿਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਤਸ਼ਦਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦੇ ਸਿਕਾਰ ਵੀ ਮਾਸੂਮ ਅਤੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਬਾਦ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ। 25 ਸਾਲ ਬਾਦ ਅੱਜ ਤਾਈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਸਨ 2002 ਵਿਚ ਨੰਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦਾ ਨੰਗਾ ਨਾਚ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ। ਨੰਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ 80 ਅਤੇ 90 ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਕਰਕੇ ਹੋਏ।

ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਈ ਬੈਕ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਪੱਤ ਲਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਕੁੱਟ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਅਟੀ ਵਿਚ ਇਕ ਅਮਰੀਕਨ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹੋਅਟੀ ਦੇ ਤਲਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਅਟੀ ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਪਾਲਤੂ ਸੂਰ ਮਰ ਗਏ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਅਟੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸੂਰ ਦਾ ਮੀਰ ਹੋਅਟੀ ਵਿਚ ਵਿਕੇ।

ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਫਾਇਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਦ ਸਾਮਰਾਜ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਬਦਨਾਮ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਰਜ ਬੁਸ, ਰੋਨੀ ਬਲੋਅਰ, ਉਬਾਮਾ ਅਤੇ ਕਲਿੰਟਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਘੁਲਾਈਏ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਹਨ।

ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਚ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਝੋਲੀਰੂਕ ਹਾਕਮ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਦੀਆਂ ਬਦਨਾਮ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਬੋਤਹਾਸ਼ਾ ਜੁਲਮ ਢਾਏ ਹਨ ਉਹ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਰਾਖੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾਰੰਦਰ ਮੌਦੀ, ਅਤਵਾਣੀ, ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਤੇ ਸਫੈਦੀ ਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਤਾਂ ਹਕੀਕਤ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਖੜੱਪੇ ਸੱਪ ਵਾਂਗ ਸਾਮੁਣੇ ਖੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੰਜ ਹੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਾਗ ਨਾ ਬੀਵਣ ਬੱਗੇ